

Organizační informace
Předmět Metody právního usuzování (MV002K)
JARO 2023

Katedra právní teorie

Vyučující

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph. D. (garant, přednášející, cvičící)

Doc. JUDr. Tomáš Sobek, Ph.D. (přednášející, cvičící)

Mgr. Bc. Linda Tvrdíková (přednášející, cvičící)

Cíl předmětu:

Cílem tohoto kurzu je načerpat základní metodologické znalosti právního myšlení. Studenti se seznamují s teoretickou materií právní metodologie, kterou také aplikují na praktických příkladech (modelové příklady jednotlivých právnických úsudků, příklady z právní praxe).

Výukové moduly mají charakter **kombinované výuky** – přednášky spojené s následným procvičováním problematiky jednotlivých tematických okruhů na praktických příkladech v seminární výuce. Vyučující se ve výuce obou typů střídají a zadávají studentům úkoly prostřednictvím studijních materiálů (IS MUNI), příp. interaktivní osnovy předmětu. Výuka probíhá v sudé i liché týdny **prezenčně** v učebně č. 148.

Důraz je kladen na procvičování typických právních úsudků v různých kontextech právního řádu i v souvislosti s konkrétními skutkovými situacemi. Na konci tohoto kurzu studenti budou schopni rozeznávat jednotlivé druhy právnických metod a argumentů a budou schopni aplikovat tyto znalosti pro kreativní odůvodňování vlastních právních názorů.

Témata výukových modulů:

1. Právní interpretace (pojem, funkce, metody)
2. Jazyková a logická východiska právního myšlení
3. Právní pojem a jeho struktura
4. Eliminace a analogie jako základní juristické metody
5. Skutkové myšlení právníka (kauzalita, pravděpodobnost, přesvědčivost)
6. Právní kvalifikace jako logický a hermeneutický problém
7. Právní normy a právní principy jako objekty výkladu
8. Hermeneutika a právní myšlení

9. Úmysl zákonodárce a teleologický výklad
10. Princip proporcionality jako interpretační metoda
11. Soudcovy intuice
12. Neurčitost v právu a teorie mezer
13. Styly právního odůvodňování

Způsob ukončení předmětu – kolokvium:

Kolokvium bude probíhat ve formě diskuse nad zadaným příkladem či metodologickým problémem. Student bude muset prokázat metodologické znalosti a předvést jejich aplikaci na konkrétní praktický případ.

Literatura

1) Povinná literatura

- HLOUCH L. Teorie a realita právní interpretace. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011
- SOBEK T. Právní myšlení. Kritika moralismu. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012
- SOBEK, T., HAPLA, M. a kol. Filosofie práva. Brno: Nugis Finem Publishing, 2020.
- ROSENKRANZOVÁ, O. a kol. Praktikum z právní metodologie. Praha: Nakladatelství Leges, 2017

2) Doporučená literatura

- KNAPP, V. Vědecká propedeutika pro právníky. Praha : Eurolex Bohemia, 2003.
- MELZER, F. Metodologie nalézání práva. Praha: C. H. Beck, 2011.
- TRYZNA, J. Právní principy a právní argumentace. K vlivu právních principů na právní argumentaci při aplikaci práva. Praha: Auditorium, 2010.
- WINTR, J. Metody a zásady právní interpretace. Praha: Auditorium, 2013.
- TVRDÍKOVÁ, L. Teorie mezer a nejednotný přístup k nim v soudní praxi. In. Jurisprudence, č. 6, 2019.
- TVRDÍKOVÁ, Linda. Intuice v soudním rozhodování. In. *Právník. AV ČR, Ústav státu a práva*, 2022, roč. 161, č. 4, s. 350-375